

ระเบียบสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย
ว่าด้วยมาตรฐานคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะ
พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๐/๑๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ ผู้อำนวยการสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย จึงออกระเบียบเกี่ยวกับมาตรฐานคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ว่าด้วยมาตรฐานคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกรมการบินพลเรือนว่าด้วยมาตรฐานของคู่มือการดำเนินงานสนามบิน พ.ศ. ๒๕๕๖ ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“คู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะ” (aerodrome manual) หมายความว่า คู่มือที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานสนามบินอนุญาตหรือที่ขึ้นลงชั่วคราวอนุญาตที่เปิดให้บริการแก่สาธารณะ ซึ่งมีมาตรฐานและข้อมูลครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

“สนามบิน” หมายความว่า สนามบินอนุญาตและที่ขึ้นลงชั่วคราวอนุญาตที่เปิดให้บริการแก่สาธารณะ

“บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสนามบิน” หมายความว่า บุคคลผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของการปฏิบัติการภายในสนามบิน หรือผู้ซึ่งสามารถเข้าถึงพื้นที่เคลื่อนไหวและพื้นที่อื่น ๆ ภายในอาณาเขตสนามบิน ไม่ว่าบุคคลดังกล่าวจะเป็นลูกจ้างของเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบิน หรือเป็นของบุคคลที่ได้รับการจ้างหรือมอบหมายจากเจ้าของผู้ดำเนินการสนามบินให้มาดำเนินการแทน

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย

ข้อ ๕ คู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะจะต้องประกอบด้วยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ตั้งของสนามบิน สิ่งอำนวยความสะดวก บริการ อุปกรณ์ วิธีดำเนินการ การจัดการ และการบริหารจัดการซึ่งรวมถึงระบบการจัดการด้านนิรภัยของสนามบิน ซึ่งข้อมูลที่ปรากฏในคู่มือการดำเนินงานสนามบินต้องแสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานสนามบินเป็นไปตามมาตรฐานและวิธีปฏิบัติสำหรับการออกใบรับรองการดำเนินงานสนามบินสาธารณะและไม่มีข้อบกพร่องที่อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของความปลอดภัยของการปฏิบัติการบินของอากาศยาน โดยใช้คู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะเป็นเอกสารอ้างอิงและเป็นรายการในการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรฐานในการออกใบรับรองการดำเนินงานสนามบินสาธารณะและระดับของบริการในเขตการบิน (airside) ของสนามบิน

ข้อ ๖ คู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะให้มีลักษณะ ดังนี้

- (๑) จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรด้วยการพิมพ์
- (๒) รูปแบบ เข้าเล่มมีความแข็งแรง ทนทาน ไม่หลุดหรือฉีกขาดง่าย
- (๓) มีสารบัญช ที่แสดงหัวข้อต่าง ๆ ของคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะโดยสังเขป
- (๔) มีรูปแบบที่สามารถแก้ไขปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันได้อย่างสะดวก
- (๕) มีระบบการบันทึกเลขหน้าซึ่งเป็นปัจจุบันและการแก้ไขเพิ่มเติมเลขหน้าดังกล่าว พร้อมทั้งระบุวันที่จัดทำหรือแก้ไขปรับปรุงข้อมูลในส่วนนั้น
- (๖) มีหน้าแสดงประวัติการแก้ไขปรับปรุง พร้อมทั้งระบุรายละเอียดซึ่งประกอบด้วยฉบับที่ ครั้งที่ แก้ไข หน้าที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดการแก้ไข วันที่บังคับใช้ และมีการลงนามอนุมัติให้ใช้งานของเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินสาธารณะหรือผู้จัดการสนามบินสาธารณะ
- (๗) มีรายการแจกจ่ายคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะ
- (๘) มีการจัดหมวดหมู่ที่เป็นระเบียบและสะดวกสำหรับการจัดเตรียม การตรวจสอบ ทบทวน และการพิจารณาให้ความเห็นชอบ
- (๙) ลงนามโดยเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินสาธารณะ และผู้จัดการสนามบินสาธารณะ เพื่อรับรองว่าคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะมีความถูกต้องครบถ้วนสอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

ข้อ ๗ คู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับสนามบินนั้นอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

- (๑) ส่วนที่หนึ่ง ข้อมูลทั่วไปประกอบด้วย
  - (ก) วัตถุประสงค์และขอบเขตของคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะ
  - (ข) บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับใบรับรองการดำเนินงานสนามบินสาธารณะและคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๙๗ ตลอดจนกฎ ข้อบังคับและระเบียบที่เกี่ยวข้อง
  - (ค) เงื่อนไขในการใช้สนามบิน โดยให้มีรายละเอียดที่แสดงว่าสนามบินเปิดให้บริการแก่สาธารณะและบุคคลทั่วไปในการนำอากาศยานทำการบินขึ้นและบินลง ณ สนามบินดังกล่าวได้ตามข้อกำหนดและภายใต้เงื่อนไขที่เท่าเทียมกัน
  - (ง) ระบบบริการข่าวสารการเดินอากาศที่ให้บริการและวิธีดำเนินการในการประกาศใช้
  - (จ) ระบบการบันทึกข้อมูลการขับเคลื่อนหรือการเคลื่อนไหวของอากาศยาน
  - (ฉ) หน้าที่และความรับผิดชอบของเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบิน
- (๒) ส่วนที่สอง รายละเอียดของสถานที่ตั้งสนามบิน ประกอบด้วย
  - (ก) แผนผังของสนามบินที่แสดงถึงสิ่งอำนวยความสะดวกหลักของสนามบินที่ใช้สำหรับการดำเนินงานสนามบินนั้น รวมถึงสถานที่ตั้งของอุปกรณ์บอกทิศทางลมแต่ละอัน
  - (ข) แผนผังของสนามบินที่แสดงแนวเขตของสนามบิน
  - (ค) แผนผังที่แสดงถึงระยะห่างของสนามบินกับเมือง หรือแหล่งชุมชนที่ใกล้ที่สุด และสถานที่ตั้งของสิ่งอำนวยความสะดวกของสนามบิน และอุปกรณ์ ที่อยู่ภายนอกแนวเขตของสนามบิน
  - (ง) หลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองหรือสิทธิใช้ประโยชน์ในที่ดินที่สนามบินตั้งอยู่ และในกรณีที่แนวเขตของสนามบินไม่ได้ระบุอยู่ในหนังสือดังกล่าวให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับที่ดินที่สนามบินตั้งอยู่รวมทั้งแผนผังแสดงแนวเขตและตำแหน่งที่ตั้งของสนามบิน

(๓) ส่วนที่สาม รายละเอียดของสนามบินที่กำหนดให้ต้องรายงานต่อหน่วยบริการ
ข่าวสารการบิน ประกอบด้วย

(ก) ข้อมูลทั่วไป

- ๑) ชื่อของสนามบิน
- ๒) สถานที่ตั้งของสนามบิน
- ๓) พิกัดทางภูมิศาสตร์ของจุดอ้างอิงสนามบินที่กำหนดจากฐานอ้างอิงตามระบบ WGS-๘๔
- ๔) ระดับความสูงของสนามบินและค่าความสูงจีออยด์ (geoids undulation)
- ๕) ระดับความสูงของหัวทางวิ่งและค่าความสูงจีออยด์แต่ละแห่ง และระดับความสูงของปลายทางวิ่ง รวมทั้งจุดที่มีความสูงและต่ำที่สำคัญตามแนวทางวิ่ง ทั้งนี้ สำหรับทางวิ่งแบบพรีซีชันต้องระบุระดับความสูงที่สูงสุดของเขตจุดแตะพื้นในการลงของอากาศยาน
- ๖) อุณหภูมิอ้างอิงของสนามบิน
- ๗) รายละเอียดของไฟบอกตำแหน่งสนามบิน (aerodrome beacon)
- ๘) ชื่อ ที่อยู่ และหมายเลขโทรศัพท์ของเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินที่สามารถติดต่อได้ตลอดเวลา

(ข) ขอบเขต (dimensions) และข้อมูลที่เกี่ยวข้องของสนามบิน ประกอบด้วย

- ๑) ทางวิ่ง ได้แก่ ค่ามุมเบี่ยงที่แท้จริง หมายเลขทางวิ่ง ความยาว ความกว้าง ตำแหน่งของหัวทางวิ่งที่ถูกเลื่อนไป (displaced threshold) ความลาดชัน ประเภทพื้นผิวและประเภทของทางวิ่งและสำหรับทางวิ่งแบบพรีซีชันให้ระบุเขตปลอดภัยกีดขวางด้วย
- ๒) ความยาว ความกว้าง และประเภทพื้นผิวของพื้นที่ ดังต่อไปนี้
  - ก) พื้นที่ปลอดภัยรอบทางวิ่ง
  - ข) พื้นที่ปลอดภัยปลายทางวิ่ง
  - ค) ทางหยุด (ถ้าจัดให้มี)
  - ง) พื้นผิวของทางขับ
- ๓) ประเภทพื้นผิวของลานจอดอากาศยาน และหลุมจอดอากาศยาน
- ๔) ขอบเขตของการให้บริการจราจรทางอากาศ
- ๕) ความยาวของเขตปลอดภัยกีดขวางและภาพตัดแนวตั้งของระดับพื้นดิน

(ground profile)

๖) เครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศ ประเภททัศนวิสัย สำหรับการปฏิบัติการบินเข้าสู่สนามบิน เช่น ประเภทไฟนำร่องการบินเข้าสู่สนามบิน และระบบไฟนำร่องลงด้วยสายตา เครื่องหมายและไฟทางวิ่ง ทางขับ และลานจอดอากาศยาน เครื่องช่วยควบคุมและนำทางด้วยทัศนวิสัยอื่น ๆ บนทางขับและลานจอด รวมถึงตำแหน่งหยุดคอยเข้าทางวิ่ง (runway-holding position) ตำแหน่งหยุดคอยบนทางขับ (intermediate holding positions) และแถบไฟหยุดคอยเข้าทางวิ่ง (stop bars) ตำแหน่งและประเภทของระบบไฟสัญญาณนำอากาศยานเข้าหลุมจอดอากาศยานด้วยทัศนวิสัย (visual docking guidance system) ระบบไฟฟ้าสำรองสำหรับไฟสนามบินที่พร้อมสำหรับการใช้งาน

- ๗) ตำแหน่งและความถี่วิทยุของจุดตรวจสอบคลื่นวิทยุวีไออาร์ (very high frequency aerodrome checkpoints)
- ๘) ตำแหน่งและการกำหนดเส้นทางมาตรฐานในการขับเคลื่อน (standard taxi routes)
- ๙) พิกัดทางภูมิศาสตร์ของหัวทางวิ่งแต่ละแห่ง

๑๐) พิกัดทางภูมิศาสตร์ของจุดกึ่งกลางทางขั้วที่เหมาะสม
๑๑) พิกัดทางภูมิศาสตร์ของหลุมจอดอากาศยานแต่ละหลุม
๑๒) พิกัดทางภูมิศาสตร์และระดับความสูงที่สูงสุดของสิ่งกีดขวางที่มีผลกระทบต่อการบินในพื้นที่บินเข้าสู่สนามบิน และการบินขึ้นในพื้นที่บินวนและในบริเวณข้างเคียงสนามบิน

๑๓) ประเภทของผิวพื้นจราจร และความแข็งแรงในการรับน้ำหนักของผิวพื้นจราจร โดยกำหนดหมายเลขจำแนกอากาศยาน – หมายเลขจำแนกผิวพื้นจราจร (Aircraft Classification Number – Pavement Classification Number:ACN-PCN)

๑๔) ตำแหน่งที่ตั้งของจุดตรวจสอบเครื่องวัดความสูง (altimeter) ก่อนทำการบิน ซึ่งกำหนดในลานจอดอากาศยานจุดหนึ่งหรือหลายจุด และระดับความสูงของจุดดังกล่าว

๑๕) ระยะทางที่ประกาศ (declared distances) ได้แก่

ก) ระยะทางของทางวิ่ง ซึ่งได้ประกาศไว้ถึงระยะเหมาะสมสำหรับอากาศยานวิ่งบนพื้นเพื่อวิ่งขึ้นหรือความยาวโทรรา (take-off run available: TORA)

ข) ระยะทางของความยาวโทรราพร้อมกับระยะทางของพื้นที่ปลอดสิ่งกีดขวาง (clearway) หรือความยาวโทรดา (take-off distance available: TODA)

ค) ระยะทางของความยาวโทรราพร้อมกับระยะทางของทางหยุดหรือความยาวแอสตา (accelerate-stop distance available: ASDA)

ง) ระยะทางของทางวิ่ง ซึ่งได้ประกาศไว้ถึงระยะเหมาะสมสำหรับอากาศยานวิ่งบนพื้นเพื่อบินลง หรือความยาวแอลดา (landing distance available: LDA)

๑๖) แผนการเคลื่อนย้ายอากาศยานที่ขัดข้อง โดยระบุหมายเลขโทรศัพท์ โทรพิมพ์ โทรสาร และที่อยู่ของจุดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของผู้ประสานงานสนามบินสำหรับการเคลื่อนย้ายอากาศยานที่ขัดข้องซึ่งอยู่ในพื้นที่เคลื่อนไหวหรือพื้นที่ที่อยู่ติดกับพื้นที่เคลื่อนไหวดังกล่าว ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการเคลื่อนย้ายอากาศยานที่ขัดข้อง โดยให้ระบุเป็นแบบอากาศยานขนาดใหญ่ที่สุดที่สนามบินสามารถเคลื่อนย้ายได้

๑๗) การดับเพลิงและกู้ภัย (rescue and firefighting) โดยให้แสดงในรูปแบบประเภทของระดับขั้นของการดับเพลิงและกู้ภัยสำหรับอากาศยานที่มีความยาวที่สุดที่มาใช้สนามบินนั้น ตลอดจนประเภทและจำนวนของสารดับเพลิงที่สนามบินจัดให้มีไว้ในสนามบินตามปกติ

(๔) ส่วนที่สี่ รายละเอียดของวิธีดำเนินงานสนามบินและมาตรการด้านความปลอดภัยและด้านการรักษาความปลอดภัย ประกอบด้วย

(ก) ข้อมูลสนามบินและการรายงานข้อมูลดังกล่าว (aerodrome data and reporting) ได้แก่ รายละเอียดของกระบวนการในการรายงานความเปลี่ยนแปลงใด ๆ ของข้อมูลสนามบินนอกจากที่ระบุไว้ในเอกสารแถลงข่าวการบิน (AIP) และกระบวนการสำหรับการร้องขอให้ออกประกาศผู้ทำการในอากาศ (NOTAMS) ซึ่งรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

๑) การจัดการสำหรับการรายงานความเปลี่ยนแปลงใด ๆ ต่อสำนักงานและการบันทึกการรายงานความเปลี่ยนแปลงนั้นในระหว่างเวลาทำการปกติของสนามบิน

๒) ชื่อ ตำแหน่ง และบทบาทของบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการแจ้งความเปลี่ยนแปลง และหมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลดังกล่าวในระหว่างเวลาทำการและนอกเวลาทำการปกติของสนามบิน

๓) ที่อยู่และหมายเลขโทรศัพท์ที่สำนักงานจัดไว้สำหรับการรายงานความเปลี่ยนแปลงนั้น

(ข) การควบคุมการเข้าเขตการบิน (control of airspace access) ได้แก่ รายละเอียดของวิธีปฏิบัติในการประสานกับหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบในการป้องกันการแทรกแซงโดยมิชอบด้วยกฎหมายต่อการบินพลเรือนที่สนามบิน และการป้องกันบุคคล ยานพาหนะ อุปกรณ์ สัตว์ หรือสิ่งอื่น ๆ ซึ่งไม่ได้ได้รับอนุญาตให้ผ่านเข้าไปในเขตการบิน ซึ่งรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

๑) หน้าที่ของเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบิน ผู้ดำเนินการเดินอากาศ ผู้ประกอบการในสนามบิน ผู้ให้บริการภาคพื้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยสนามบิน สำนักงาน และหน่วยงานภาครัฐอื่นที่เกี่ยวข้อง

๒) ชื่อและตำแหน่งของบุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมการเข้าเขตการบินของสนามบิน และหมายเลขโทรศัพท์สำหรับติดต่อบุคคลดังกล่าว ในระหว่างเวลาทำการและนอกเวลาทำการของสนามบิน

(ค) แผนฉุกเฉินของสนามบิน (aerodrome emergency plan) ได้แก่ รายละเอียดของแผนฉุกเฉินของสนามบิน ซึ่งรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

๑) แผนรับมือเหตุการณ์ฉุกเฉินที่เกิดขึ้น ณ สนามบินหรือในบริเวณโดยรอบสนามบิน รวมถึงเหตุขัดข้องของอากาศยานขณะทำการบิน เพลิงไหม้อาคาร การก่อวินาศกรรม รวมถึงการชว้างระเบิดอากาศยานหรืออาคารและเครื่องอำนวยความสะดวกในสนามบิน การยึดอากาศยานโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและเหตุการณ์ฉุกเฉินในสนามบินทั้งในระหว่างเกิดเหตุการณ์และภายหลังเหตุการณ์ฉุกเฉินนั้น ตลอดจนการกำหนดขั้นตอนในการปิดและเปิดการให้บริการสนามบินไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ในกรณีที่มีความจำเป็น

๒) รายละเอียดการทดสอบสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ของสนามบินที่จะใช้ในเหตุการณ์ฉุกเฉิน รวมถึงความถี่ของการทดสอบดังกล่าว

๓) รายละเอียดการฝึกเพื่อทดสอบแผนฉุกเฉิน รวมถึงความถี่ของการฝึกดังกล่าว

๔) รายชื่อองค์กร หน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจทั้งภายในและภายนอกสนามบินที่มีหน้าที่รับผิดชอบในสถานที่เกิดเหตุ หมายเลขโทรศัพท์ โทรพิมพ์ โทรสาร และที่อยู่ของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ SITA addresses และคลื่นความถี่วิทยุของหน่วยงานเหล่านั้น

๕) การจัดตั้งคณะกรรมการฉุกเฉินของสนามบิน (aerodrome emergency committee) เพื่อจัดการฝึกอบรมและเตรียมการด้านอื่น ๆ เพื่อรับมือกับเหตุการณ์ฉุกเฉิน

๖) การแต่งตั้งผู้มีอำนาจในการบัญชาการศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน และผู้มีอำนาจในการกำกับควบคุมศูนย์บัญชาการเคลื่อนที่ แล้วแต่กรณีของเหตุการณ์ฉุกเฉิน

(ง) การดับเพลิงและกู้ภัย (rescue and firefighting) ได้แก่ รายละเอียดของสิ่งอำนวยความสะดวก อุปกรณ์ บุคลากร และกระบวนการในการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านการดับเพลิงและกู้ภัยรวมถึงชื่อและหน้าที่ของบุคคลที่รับผิดชอบเกี่ยวกับบริการดับเพลิงและกู้ภัยที่สนามบิน

(จ) การตรวจพินิจพื้นที่เคลื่อนไหว (inspection of the movement area) และพื้นผิวจำกัดสิ่งกีดขวางที่ดำเนินการโดยเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบิน ได้แก่ รายละเอียดของกระบวนการสำหรับตรวจพินิจพื้นที่เคลื่อนไหวและพื้นผิวจำกัดสิ่งกีดขวาง ซึ่งรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

๑) การดำเนินการตรวจพินิจต่าง ๆ รวมถึงความถี่ของทางวิ่ง และการวัดปริมาณน้ำขังบนทางวิ่งและทางขับ ในระหว่างเวลาทำการและนอกเวลาทำการปกติของสนามบิน

๒) การจัดการและวิธีการในการติดต่อสื่อสารกับหน่วยควบคุมการจราจรทางอากาศระหว่างการตรวจพินิจ

๓) การเก็บรักษาสมุดปูมการตรวจพินิจและสถานที่เก็บสมุดปูมดังกล่าว

๔) รายละเอียดของรอบและระยะเวลาการตรวจพินิจ

๕) บัญชีรายการการตรวจพินิจ

๖) การจัดทำรายงานผลการตรวจพินิจและการดำเนินการติดตามผล
อย่างทันท่วงที เพื่อให้มั่นใจว่าได้แก้ไขสถานะที่ไม่ปลอดภัยแล้ว

๗) ชื่อ ตำแหน่งและบทบาทของผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการ
ตรวจพินิจ และหมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลดังกล่าวในระหว่างเวลาทำการและนอกเวลาทำการ
ของสนามบิน

(ฉ) การบำรุงรักษาพื้นที่เคลื่อนไหว (maintenance of the movement area)
ได้แก่ รายละเอียดของสิ่งอำนวยความสะดวกและวิธีการบำรุงรักษาพื้นที่เคลื่อนไหว ซึ่งรวมถึง
เรื่องดังต่อไปนี้

๑) การจัดการบำรุงรักษาพื้นที่ที่มีผิวพื้นจราจร

๒) การจัดการบำรุงรักษาทางวิ่งและทางขับที่ไม่มีผิวพื้นจราจร

๓) การจัดการบำรุงรักษาพื้นที่ปลอดภัยรอบทางวิ่ง พื้นที่ปลอดภัย
รอบทางขับ และพื้นที่ปลอดภัยปลายทางวิ่ง

๔) การจัดการบำรุงรักษาการระบายน้ำของสนามบิน

(ช) สภาพทางอุตุนิยมวิทยาที่เป็นอันตราย (hazardous meteorological
condition) ได้แก่ รายละเอียดและวิธีปฏิบัติการในสภาพอากาศที่เป็นอันตราย เช่น พายุฝนฟ้าคะนอง
การเกิดลมกระโชกแรง หน้าที่ความรับผิดชอบและหลักเกณฑ์สำหรับการห้ามการปฏิบัติการบนทางวิ่ง
ในขณะที่มีสภาพอากาศที่เป็นอันตราย รวมถึงรายละเอียดและวิธีการในการประสานงาน
อย่างเป็นทางการระหว่างเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินและหน่วยบริการอุตุนิยมวิทยาการบิน
ในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับสภาพอากาศในบริเวณสนามบินที่มีนัยสำคัญ

(ซ) เครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศ ประเภททัศนวิสัยและระบบ
ไฟฟ้าสนามบิน (Visual aids and aerodrome electrical systems) ได้แก่ รายละเอียดของ
กระบวนการสำหรับการตรวจพินิจและการบำรุงรักษาไฟฟ้าที่ใช้ในการบิน รวมถึงไฟแสดงสิ่งกีดขวาง
สัญญาณ บ้ายสัญญาณ เครื่องหมาย วัตถุที่ใช้เป็นเครื่องหมาย และระบบไฟฟ้าสนามบิน ซึ่งรวมถึง
เรื่องดังต่อไปนี้

๑) การจัดการเพื่อดำเนินการตรวจพินิจ ในระหว่างเวลาทำการ
และนอกเวลาทำการปกติของสนามบิน และบัญชีรายการการตรวจพินิจ

๒) การจัดทำรายงานผลการตรวจพินิจและการดำเนินการติดตามผลเพื่อ
แก้ไขข้อบกพร่องที่พบ

๓) การจัดการเพื่อดำเนินการบำรุงรักษาประจำ และการบำรุงรักษาฉุกเฉิน

๔) การจัดการเกี่ยวกับแหล่งจ่ายไฟฟ้ากำลังสำรองและรายละเอียด
ของวิธีการอื่น ๆ ที่ใช้จัดการกับกรณีที่ระบบไฟฟ้าขัดข้องบางส่วนหรือทั้งหมด

๕) ชื่อและตำแหน่งของบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการตรวจพินิจ
และการบำรุงรักษาไฟฟ้า และหมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลดังกล่าวในระหว่างเวลาทำการและนอกเวลา
ทำการของสนามบิน

(ณ) ความปลอดภัยในการก่อสร้างและบำรุงรักษาบริเวณสนามบิน (aerodrome
works safety) ได้แก่ รายละเอียดและวิธีการในการวางแผนและดำเนินการก่อสร้างและงานบำรุงรักษา
อย่างปลอดภัย รวมถึงงานที่อาจต้องดำเนินการโดยกะทันหันอยู่บนพื้นที่เคลื่อนไหวหรือในบริเวณ
ใกล้เคียง ซึ่งงานนั้นอาจอยู่บนผิวพื้นจำกัดสิ่งกีดขวาง ซึ่งรวมถึงในเรื่องดังต่อไปนี้

๑) การติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ควบคุมการจราจรทางอากาศในระหว่าง
การปฏิบัติงานข้างต้น

๒) ชื่อและตำแหน่งของบุคคลและหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ
ในการวางแผนและปฏิบัติงาน และหมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลและหน่วยงานดังกล่าวที่สามารถ
ติดต่อสื่อสารได้ตลอดเวลา

๓) ชื่อและหมายเลขโทรศัพท์ของที่ทำการของผู้ประกอบการในสนามบิน
ผู้ให้บริการภาคพื้น และผู้ดำเนินการเดินอากาศ ซึ่งต้องได้รับแจ้งการปฏิบัติงานดังกล่าวในระหว่าง
เวลาทำการและนอกเวลาทำการของสนามบิน

๔) รายการการแจกจ่ายแผนการปฏิบัติงาน ในกรณีจำเป็น

(ง) การบริหารจัดการลานจอดอากาศยาน (apron management) ได้แก่
รายละเอียดของวิธีการบริหารจัดการลานจอดอากาศยาน ซึ่งรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

๑) การจัดการระหว่างหน่วยควบคุมการจราจรทางอากาศและหน่วยงาน
บริหารจัดการลานจอดอากาศยาน

๒) การจัดการในการจัดสรรตำแหน่งจอดอากาศยาน

๓) การจัดการให้มีการสตาร์ทเครื่องยนต์อากาศยาน (initiating engine
start) และทำให้มั่นใจว่าอากาศยานที่กำลังถอยหลังมีระยะห่างที่ปลอดภัย ปราศจากสิ่งกีดขวาง
(clearance of aircraft push-back)

๔) บริการให้สัญญาณขับเคลื่อนอากาศยาน

๕) การให้บริการรถนำอากาศยาน

(จ) การจัดการความปลอดภัยในลานจอดอากาศยาน (apron safety) ได้แก่
วิธีการดำเนินงานเพื่อความปลอดภัยในลานจอดอากาศยาน ซึ่งรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

๑) การป้องกันกระแสไอพ่นจากเครื่องยนต์เจ็ท (jet blasts)

๒) การบังคับใช้มาตรการการป้องกันเพื่อความปลอดภัยระหว่างการเติมน้ำมันอากาศยาน

๓) การกวาดลานจอดอากาศยาน

๔) การทำความสะอาดลานจอดอากาศยาน

๕) การจัดการเพื่อให้มีการรายงานอุบัติเหตุและอุบัติการณ์ในลานจอด
อากาศยาน

๖) การจัดการเพื่อให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการด้านความปลอดภัย
ของบุคลากรทุกคนที่ทำงานในลานจอดอากาศยาน

(ฉ) การควบคุมยานพาหนะในเขตการบิน (airside vehicle control) ได้แก่
รายละเอียดของวิธีดำเนินการเพื่อควบคุมยานพาหนะที่อยู่บนพื้นที่เคลื่อนไหว หรือในบริเวณใกล้เคียง
ซึ่งรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

๑) รายละเอียดของกฎจราจรที่ใช้ รวมถึงการจำกัดความเร็ว และวิธีการ
บังคับใช้กฎระเบียบดังกล่าว

๒) วิธีการในการอนุญาตสำหรับผู้ขับขี่ยานพาหนะในพื้นที่เคลื่อนไหว

(ค) การบริหารจัดการเกี่ยวกับอันตรายที่เกิดจากสัตว์ (wildlife hazard
management) ได้แก่ รายละเอียดของวิธีดำเนินการเพื่อรับมือกับอันตรายต่อการปฏิบัติของอากาศยาน
จากนกหรือสัตว์อื่นในวงการบิน (flight pattern) หรือในพื้นที่เคลื่อนไหวของสนามบิน ซึ่งรวมถึง
เรื่องดังต่อไปนี้

๑) การจัดการเพื่อประเมินอันตรายจากสัตว์
๒) การจัดการเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนงานควบคุมสัตว์
๓) ชื่อและตำแหน่งของบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับอันตรายที่เกิดจากสัตว์ และหมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลดังกล่าวในระหว่างเวลาทำการและนอกเวลาทำการของสนามบิน

(๗) การควบคุมสิ่งกีดขวาง (obstacle control) ได้แก่ รายละเอียดที่กำหนดวิธีดำเนินการควบคุมสิ่งกีดขวาง ซึ่งรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

๑) การเฝ้าระวังสิ่งกีดขวางในพื้นที่ผิวจำกัดสิ่งกีดขวางตามประกาศเขตปลอดภัยในการเดินอากาศของสนามบิน และในพื้นที่ที่มีการวิ่งขึ้นของอากาศยานซึ่งเป็นไปตามประเภทแผนภูมิการบิน (aeronautical chart type) ของสนามบินนั้น

๒) การควบคุมสิ่งกีดขวางตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบิน

๓) การเฝ้าระวังความสูงของอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่โดยรอบพื้นผิวจำกัดสิ่งกีดขวาง

๔) การควบคุมการก่อสร้างในบริเวณใกล้เคียงสนามบิน

๕) การแจ้งสำนักงานเกี่ยวกับสภาพและตำแหน่งที่ตั้งของสิ่งกีดขวางและการต่อเติมใด ๆ หรือการเคลื่อนย้ายสิ่งกีดขวางที่เกิดขึ้นภายหลังตามที่เห็นว่าเป็น รวมถึงการแก้ไขบริการข่าวสารการบินที่เผยแพร่ต่อสาธารณะด้วย

(๘) การเคลื่อนย้ายอากาศยานที่ขัดข้อง (removal of a disabled aircraft) ได้แก่ รายละเอียดของวิธีดำเนินการเพื่อเคลื่อนย้ายอากาศยานที่ขัดข้องซึ่งอยู่บนพื้นที่เคลื่อนไหวหรือบริเวณที่เชื่อมต่อกัน ซึ่งรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

๑) หน้าที่ของเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินและผู้จดทะเบียนอากาศยาน

๒) การจัดการเพื่อให้มีการแจ้งผู้จดทะเบียนอากาศยาน

๓) การจัดการเพื่อให้มีการติดต่อกับหน่วยควบคุมการจราจรทางอากาศ

๔) การจัดการเพื่อให้มีอุปกรณ์และบุคลากรที่จะทำการเคลื่อนย้ายอากาศยานที่ขัดข้อง

๕) ชื่อและตำแหน่งของบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการเคลื่อนย้ายอากาศยานที่ขัดข้องและหมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลดังกล่าวในระหว่างเวลาทำการและนอกเวลาทำการของสนามบิน

(๙) การปฏิบัติการเมื่อทัศนวิสัยต่ำ (low visibility operations) ได้แก่ รายละเอียดข้อเสนอแนะสำหรับการปฏิบัติการเมื่อทัศนวิสัยต่ำ รวมถึงการวัดและรายงานระยะที่นักบินมองเห็นทางวิ่ง (runway visual range) ตามที่กำหนด ชื่อและหมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการวัดระยะที่นักบินมองเห็นทางวิ่งในระหว่างเวลาทำการและนอกเวลาทำการของสนามบิน

(๑๐) การจัดการกับวัตถุอันตราย (handling of hazardous materials) ได้แก่ รายละเอียดของวิธีดำเนินการเพื่อการจัดการและเก็บรักษาวัตถุอันตรายอย่างปลอดภัยในสนามบิน ซึ่งรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

๑) การจัดการให้มีการกำหนดพื้นที่พิเศษในสนามบินเพื่อเก็บรักษาของเหลวไวไฟรวมถึงเชื้อเพลิงที่ใช้ในการบิน และวัตถุอันตรายชนิดอื่น ๆ

๒) วิธีการที่ต้องปฏิบัติตามในการจัดส่ง การเก็บรักษา การกำจัด และการจัดการกับวัตถุอันตราย

(ต) การป้องกันสถานที่ติดตั้งเรดาร์และเครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศประเภทเครื่องช่วยในการเดินอากาศ (protection of site for radar and navigational aids) ได้แก่ รายละเอียดของกระบวนการป้องกันสถานที่ติดตั้งเรดาร์และเครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศประเภทเครื่องช่วยวิทยุในการเดินอากาศ (radio navigation aids) ที่อยู่ในสนามบิน เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าจะไม่ทำให้ประสิทธิภาพการทำงานของอุปกรณ์ดังกล่าวลดลง ซึ่งรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

๑) การจัดการในการควบคุมการใช้และการทำงานในพื้นที่โดยรอบสถานที่ติดตั้งเรดาร์ และเครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศประเภทเครื่องช่วยวิทยุในการเดินอากาศ

๒) การจัดการในการบำรุงรักษาพื้นที่ในบริเวณโดยรอบสถานที่ติดตั้งอุปกรณ์ดังกล่าว

๓) การจัดการในการจัดหาและติดตั้งป้ายเตือนการแผ่คลื่นวิทยุที่อาจเป็นอันตรายต่อบุคคล และอาจรบกวนการทำงานของอุปกรณ์

(๕) ส่วนที่ห้า การบริหารสนามบินและระบบการจัดการด้านนิรภัย ประกอบด้วย

(ก) การบริหารสนามบิน (aerodrome administration) ได้แก่ รายละเอียดของการบริหารสนามบิน ซึ่งรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

๑) แผนผังการจัดองค์กรของสนามบินที่แสดงให้เห็นถึงชื่อ และตำแหน่งของบุคลากรสำคัญ รวมถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรดังกล่าว

๒) ชื่อ ตำแหน่ง และหมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยรวมเกี่ยวกับความปลอดภัยของสนามบิน

๓) คณะกรรมการต่าง ๆ ของสนามบิน

๔) คุณสมบัติของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสนามบิน ประกอบด้วยแผนการฝึกอบรมสำหรับบุคลากรทุกคนที่ปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละตำแหน่ง ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบ ความถี่ในการฝึกอบรม หลักสูตร เนื้อหาการฝึกอบรม และมาตรฐานในการฝึกอบรม กระบวนการตรวจสอบเพื่อประเมินประสิทธิภาพของการฝึกอบรม รวมถึงกระบวนการจัดเก็บและระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูลประวัติการศึกษาและการฝึกอบรมของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสนามบิน

๕) หากมีสิ่งใดไม่สอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ในกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือข้อกำหนด ให้ระบุความแตกต่างจากมาตรฐาน (deviation) ไว้ในคู่มือการดำเนินงานสนามบินด้วย

(ข) ระบบการจัดการด้านนิรภัยของสนามบิน (Safety Management System: SMS) ซึ่งกำหนดรายละเอียดของระบบการจัดการด้านนิรภัยสนามบิน โดยระบบดังกล่าวส่งผลให้เกิดความมั่นใจได้ว่า สนามบินและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ปฏิบัติงานภายในสนามบินมีการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านความปลอดภัยทั้งปวง และสามารถพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง โดยต้องมีรายละเอียดของข้อมูลอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

๑) ขอบเขตของระบบการจัดการด้านนิรภัย (Scope of the safety management system)

๒) นโยบายนิรภัยและวัตถุประสงค์ด้านความปลอดภัย (Safety policy and objectives) โดยแสดงถึงพันธกรณี (commitment) ของผู้บริหารสูงสุดหรือเทียบเท่าขององค์กร โดยสนามบินต้องกำหนดนโยบายนิรภัยให้สอดคล้องกับมาตรฐานด้านความปลอดภัยทั้งในระดับประเทศและระดับสนามบิน ซึ่งนโยบายด้านนิรภัยต้องมีรูปแบบและข้อมูล ดังต่อไปนี้

ก) มีความเหมาะสมกับขนาด ลักษณะการดำเนินงาน และความซับซ้อนของสนามบิน

ข) แสดงความสำคัญของระบบการจัดการด้านนิรภัยของสนามบิน และความปลอดภัยในการดำเนินงานสนามบิน

ค) แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าสนามบินให้การสนับสนุนทางด้านบุคลากร เงินทุน และทรัพยากรที่จำเป็นต่อการดำเนินการตามระบบการจัดการด้านนิรภัยของสนามบิน

ง) แสดงถึงพันธกรณีของสนามบินที่จะพัฒนาระบบการจัดการด้านนิรภัยของสนามบิน และระดับความปลอดภัยของการดำเนินงานสนามบินอย่างต่อเนื่อง

จ) มีการส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในกระบวนการรายงานที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย รวมถึงนโยบายการพิทักษ์ข้อมูลด้านความปลอดภัย (the protection of safety data and safety information)

ฉ) ระบุอย่างชัดเจนถึงพฤติกรรมที่ปฏิบัติงานที่ยอมรับไม่ได้ (unacceptable behavior) รวมทั้งสถานการณ์ซึ่งไม่นำมาตรการลงโทษทางวินัยมาใช้บังคับ

ช) ผู้บริหารสูงสุดหรือเทียบเท่าขององค์กรต้องลงนามรับรอง

ซ) มีการสื่อสารนโยบายนิรภัยให้เป็นที่ทราบโดยทั่วกัน

ฅ) มีการทบทวนนโยบายนิรภัยเป็นระยะ เพื่อให้มีความเหมาะสมกับการดำเนินงานสนามบิน

นอกจากนี้ สนามบินต้องกำหนดวัตถุประสงค์ด้านความปลอดภัย (safety objectives) ซึ่งแสดงถึงเป้าหมายด้านความปลอดภัยที่สนามบินต้องการดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จ โดยอาจเป็นได้ทั้งเป้าหมายในระยะสั้นหรือระยะยาว ทั้งนี้ สนามบินจะต้องมีการสื่อสารวัตถุประสงค์ด้านความปลอดภัยให้เป็นที่รับทราบกันโดยทั่วไป และมีการทบทวนวัตถุประสงค์ด้านความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ

๓) หน้าที่ความรับผิดชอบด้านความปลอดภัยของผู้บริหารที่รับผิดชอบสูงสุด (Safety accountability and responsibilities of the accountable executive) ซึ่งเป็นผู้ที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบสูงสุดต่อการดำเนินงานและการคงความต่อเนื่องของระบบการจัดการด้านนิรภัยของสนามบิน รวมถึงการจัดสรรบุคลากร ตลอดจนทรัพยากรด้านเทคนิค และเงินทุนที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานตามระบบการจัดการด้านนิรภัยอย่างมีประสิทธิภาพ

๔) หน้าที่ความรับผิดชอบด้านความปลอดภัยของผู้จัดการด้านนิรภัยผู้บริหาร และบุคลากรทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในระบบการจัดการด้านนิรภัย (Safety responsibilities of safety manager, management and all personnel involved in safety-related duties) ทั้งนี้ สนามบินอาจกำหนดให้มีคณะกรรมการด้านความปลอดภัย (safety committee/safety review board) ซึ่งมีผู้บริหารระดับสูงและผู้จัดการด้านนิรภัยเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการ เพื่อบริหารจัดการและขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านความปลอดภัย รวมถึงอาจกำหนดให้มีคณะทำงานด้านความปลอดภัย (safety action group) ซึ่งทำหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามระบบการจัดการด้านนิรภัยของสนามบิน

๕) โครงสร้างองค์กรและสายงานการบังคับบัญชาด้านความปลอดภัย (Aviation organization chart showing the lines of safety responsibility within the organization)

๖) ระบบการจัดการเอกสารด้านความปลอดภัย รวมถึงกระบวนการทบทวนแก้ไขเอกสาร และรายการแจกจ่ายเอกสาร (Documentation control procedures, including amendment procedure and distribution list) ซึ่งเอกสารและข้อมูลด้านความปลอดภัยประกอบด้วย

ก) คู่มือระบบการจัดการด้านนิรภัยของสนามบิน ซึ่งสนามบินต้องจัดให้มีรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนหรือกระบวนการในการจัดทำ การทบทวน และการแก้ไขปรับปรุงข้อมูลในคู่มือระบบการจัดการด้านนิรภัยของสนามบินให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

ข) เอกสารและข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามระบบการจัดการด้านนิรภัย ซึ่งสนามบินต้องจัดให้มีขั้นตอนหรือกระบวนการในการรวบรวม จัดเก็บข้อมูล และเอกสารที่เกี่ยวกับระบบการจัดการด้านนิรภัยสนามบิน ตลอดจนรายละเอียดเกี่ยวกับการเข้าถึงข้อมูลและเอกสารนั้น

๗) การรายงานและการวิเคราะห์เหตุการณ์ด้านความปลอดภัย (Occurrence reporting and analysis) ซึ่งมีรายละเอียดเป็นไปตามข้อกำหนดของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยว่าด้วยการรายงานเหตุการณ์ด้านความปลอดภัยในการบินพลเรือน

๘) กระบวนการระบุปัจจัยอันตรายและการจัดการความเสี่ยง (Hazard identification and risk management procedures) ที่แสดงให้เห็นว่า สนามบินจัดให้มีกระบวนการระบุปัจจัยอันตรายทั้งเชิงรับ (reactive) และเชิงป้องกัน (proactive) และกระบวนการประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัย เพื่อกำหนดมาตรการจัดการความเสี่ยง (safety risk control)

๙) กระบวนการวางแผนการดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรการจัดการความเสี่ยง (Safety action planning) ซึ่งรวมถึงกระบวนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรการจัดการความเสี่ยง ตลอดจนการทบทวนการประเมินความเสี่ยงที่ได้ดำเนินการไปแล้ว อย่างเป็นระยะ

๑๐) กระบวนการกำหนดและติดตามตัวชี้วัดสมรรถนะด้านความปลอดภัย (Procedures for establishing and monitoring safety performance indicators) ที่ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับกระบวนการกำหนดตัวชี้วัดสมรรถนะด้านความปลอดภัย (safety performance indicator) และเป้าหมายสมรรถนะด้านความปลอดภัย (safety performance target) ซึ่งต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ด้านความปลอดภัยที่สนามบินกำหนดไว้ รวมถึงการจัดให้มีการติดตามผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัยผ่านตัวชี้วัดและเป้าหมายสมรรถนะด้านความปลอดภัย

๑๑) การปรับปรุงพัฒนาระบบการจัดการด้านนิรภัยอย่างต่อเนื่อง (Continuous improvement of SMS) โดยสนามบินต้องจัดให้มีการตรวจติดตามและประเมินประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามระบบการจัดการด้านนิรภัยสนามบิน เพื่อให้มีการพัฒนาระบบการจัดการด้านนิรภัยของสนามบินอย่างต่อเนื่อง

๑๒) การจัดการการเปลี่ยนแปลง (Management of change) ที่แสดงให้เห็นว่าสนามบินจัดให้มีกระบวนการระบุการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในองค์กร ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อระดับความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในการดำเนินงานสนามบิน รวมถึงกระบวนการประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัย เพื่อกำหนดมาตรการจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงนั้น

๑๓) การฝึกอบรม การให้ความรู้ และการสื่อสารด้านความปลอดภัย (Safety training, education and communication) ดังต่อไปนี้

ก) สนามบินต้องจัดให้มีการฝึกอบรมที่เหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบด้านการจัดการความปลอดภัยสำหรับบุคลากรแต่ละระดับ โดยหลักสูตรการฝึกอบรมจะต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่สนามบินกำหนด ทั้งนี้ สำหรับหลักสูตรการฝึกอบรมที่จัดขึ้นโดยสนามบิน (in-house training) จะต้องมีกำหนดคุณสมบัติขั้นต่ำของวิทยากรในหลักสูตรนั้น ๆ ด้วย

ข) การสื่อสารด้านความปลอดภัย (safety communication) ในองค์กร ที่แสดงให้เห็นว่า สนามบินจัดให้มีการสื่อสารเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และกระบวนการต่าง ๆ ของระบบการจัดการด้านนิรภัยให้แก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสนามบินทุกคนได้รับทราบ ตลอดจนสื่อสาร

และเผยแพร่ข้อมูลความรู้ ข่าวสารสำคัญด้านความปลอดภัย โดยมีเป้าหมายเพื่อให้บุคลากรตระหนักถึงระบบการจัดการด้านนิรภัยและความปลอดภัยในการดำเนินงานสนามบิน

๑๔) แผนฉุกเฉินหรือแผนเผชิญเหตุ (Emergency Response Planning: ERP or Contingency planning) เพื่อประสานงานในการวางแผนเพื่อตอบสนองต่อเหตุฉุกเฉิน (coordination of emergency response planning) ที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน โดยอาจจัดทำเป็นเอกสารแยกจากคู่มือระบบการจัดการด้านนิรภัยของสนามบินได้ ซึ่งมีรายละเอียดตามข้อ ๗ (๔) (ค)

ข้อ ๘ ในการระบุวิธีดำเนินการในแต่ละเรื่องตามที่กำหนดไว้ใน ข้อ ๗ ต้องมีรายละเอียดของข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า

- (๑) เมื่อไรหรือสถานการณ์ใดที่ต้องปฏิบัติตามวิธีดำเนินการดังกล่าว
- (๒) วิธีดำเนินการมีขั้นตอนปฏิบัติอย่างไร
- (๓) มีกิจกรรมอะไรบ้างที่ต้องปฏิบัติตาม
- (๔) บุคคลที่ต้องปฏิบัติและรับผิดชอบในแต่ละขั้นตอน
- (๕) อุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการดำเนินการ และการเข้าถึงอุปกรณ์นั้น

ถ้าวิธีดำเนินการใดที่ไม่เกี่ยวข้องหรือไม่อาจจะปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งได้ ต้องแสดงเหตุผลที่ไม่อาจจะปฏิบัติตามดังกล่าวไว้ด้วย

ข้อ ๙ ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินไม่ได้เป็นผู้ปฏิบัติกระบวนการของสนามบินตามที่กำหนดไว้ในคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะด้วยตนเอง เจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินต้องกำหนดกระบวนการดำเนินงานและการประสานงานไว้ในคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะอย่างชัดเจนในแต่ละเรื่อง ในกรณีกระบวนการปฏิบัติงานใด ๆ เป็นความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างหน่วยงานหลายหน่วยงาน เจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินต้องแจกจ่ายคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะในส่วนที่เกี่ยวข้องให้กับหน่วยงานเหล่านั้นด้วย

ในกรณีที่มีการจัดให้มีกระบวนการดำเนินงานเฉพาะเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎเกณฑ์ ข้อบังคับอื่น ๆ เจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินต้องแสดงรายละเอียดไว้ในคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะด้วย

เจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินจะต้องกำหนดวิธีการติดตามและกำกับให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสนามบินดำเนินการให้เป็นไปตามคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะ

ข้อ ๑๐ เจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินจะต้องยื่นคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะที่มีข้อมูลรายละเอียดเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ให้ผู้อำนวยความสะดวกจำนวนหนึ่งชุด

เมื่อผู้อำนวยความสะดวกได้รับคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะตามวรรคหนึ่ง ผู้อำนวยความสะดวกจะตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะดังกล่าว หากผู้อำนวยความสะดวกเห็นว่าคู่มือที่ยื่นมานั้นมีข้อมูลรายละเอียดถูกต้องครบถ้วนตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ผู้อำนวยความสะดวกจะให้ความเห็นชอบคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะที่ยื่นมา

ในกรณีที่ผู้อำนวยความสะดวกเห็นว่าคู่มือที่ยื่นมาตามวรรคหนึ่งนั้น มีข้อมูลรายละเอียดไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ผู้อำนวยความสะดวกจะแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินแก้ไขคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะที่ยื่นให้ผู้อำนวยความสะดวกเห็นชอบภายในระยะเวลาที่ผู้อำนวยความสะดวกกำหนด

ข้อ ๑๑ เจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินที่ประสงค์จะแก้ไขปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลง ข้อมูลรายละเอียดในคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะให้แตกต่างไปจากที่ได้รับความเห็นชอบ จากผู้อำนวยการตามข้อ ๑๐ ให้นำร่างคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะส่วนที่มีการแก้ไขปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงดังกล่าวยื่นให้ผู้อำนวยการตรวจสอบ

เมื่อผู้อำนวยการตรวจสอบแล้วเห็นว่าการแก้ไขปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ผู้อำนวยการจะให้ความเห็นชอบคู่มือการดำเนินงาน สนามบินสาธารณะที่ได้มีการแก้ไขปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงดังกล่าว พร้อมสั่งให้เจ้าของ หรือผู้ดำเนินการสนามบินระบุนวันที่แก้ไขปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลง และบันทึกประวัติการแก้ไขปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะตามข้อ ๖ (๖) เพื่อใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงต่อไป

ข้อ ๑๒ เมื่อปรากฏว่าคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะมีข้อมูลรายละเอียด ไม่สอดคล้องกับสถานที่ตั้งของสนามบิน สิ่งอำนวยความสะดวก บริการ อุปกรณ์ วิธีดำเนินการ การจัดการ การบริหารจัดการหรือระบบการจัดการด้านนิรภัยของสนามบิน ผู้อำนวยการ จะออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินแก้ไขปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูล รายละเอียดดังกล่าวในคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะ ภายในระยะเวลาที่กำหนด

ให้นำความใน ข้อ ๑๑ วรรคสอง มาใช้บังคับกับการให้ความเห็นชอบคู่มือ การดำเนินงานสนามบินสาธารณะของผู้อำนวยการโดยอนุโลม

ข้อ ๑๓ ให้เจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบิน

(๑) จัดเตรียมคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะให้กับผู้อำนวยการ พนักงาน เจ้าหน้าที่ หรือผู้ตรวจสอบด้านการบินที่เข้าทำการตรวจสอบการดำเนินงานของสนามบิน

(๒) เก็บรักษาคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะไว้ที่สนามบิน และสถาน ประกอบการแห่งหลักของเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินอย่างน้อยแห่งละหนึ่งชุด

(๓) พัฒนาคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะ รวมทั้งกำหนดช่องทางเข้าถึงคู่มือ การดำเนินงานสนามบินสาธารณะและต้องแจกจ่ายคู่มือการดำเนินงานสนามบินนั้นให้กับบุคลากร ที่ปฏิบัติงานในสนามบินและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๔) ทำการแก้ไขปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมข้อมูลรายละเอียดในคู่มือ การดำเนินงานสนามบินสาธารณะให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายจุฬา สุขมานพ)

ผู้อำนวยการสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย